Erityisasiantuntija Joni Rehunen

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

HE 179/2022; HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI TYÖTTÖMYYSETUUKSIEN RAHOITUKSESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2023 työttömyysvakuutusmaksujen määrät. Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan työttömyysturvamenoja ja maksut on vahvistettava siten, että Työllisyysrahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien rahoituksesta ja muista lakisääteisistä menoistaan. Työttömyysvakuutusmaksut vahvistetaan lailla vuosittain kalenterivuodeksi kerrallaan.

Maksut ehdotetaan pidettäväksi vuonna 2023 samalla tasolla kuin vuonna 2022 lukuun ottamatta 0,03 prosentin erillistä korotusta työnantajan työttömyysvakuutusmaksuun 1.1.2023 voimaan tulevan uuden muutosturvan rahoittamiseksi. Muutosturvakoulutuksesta ja muutosturvarahasta muodostuva kokonaisuus rahoitetaan muutosturvamaksulla, joka muodostuu irtisanovan työnantajan osasta ja työnantajien yhteisestä osasta.

Esityksessä ehdotetaan, että vuonna 2023 palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 1,50 prosenttia ja työnantajan maksu 0,52 prosenttia palkasta palkkasummaan 2 251 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,06 prosenttia. Vastaava suhteellinen muutos ehdotetaan tehtäväksi myös yrityksen osaomistajien, valtion liikelaitosten ja yliopistojen työttömyysvakuutusmaksujen määriin. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,52 prosenttia palkasta palkkasummaan 2 251 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,52 prosenttia palkasta. Yrityksen osaomistajan palkansaajan maksu olisi 0,75 prosenttiyksikköä ja työnantajan maksu 0,52 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen maksu olisi 0,52 prosenttia palkasta palkkasummaan 2 251 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,22 prosenttia.

Esitettävät maksuprosentit perustuvat arviolle 6,9 prosentin keskimääräisestä työttömyysasteesta vuodelle 2023.

Esityksessä ehdotetaan myös korotettavaksi työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksussa sovellettavat palkkasummarajat työttömyysvakuutusmaksun palkkasummarajaa vastaavasti vuoden 2022 palkkakertoimella. Täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin, jos yrityksen palkkasumma olisi vähintään 36 024 000 euroa. Jos palkkasumma olisi tätä pienempi, omavastuumaksu alenisi lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei perittäisi, jos palkkasumma olisi enintään 2 251 500 euroa. Myös irtisanovan työnantajan muutosturvamaksun maksuvelvollisuuteen liittyviä palkkasummarajoja ehdotetaan tarkistettaviksi vastaamaan vuoden 2022 palkkakerrointa.

Työllisyysrahasto arvioi vuonna 2023 työnantajien työttömyysvakuutusmaksuista kertyvän 1 385 miljoonaa euroa ja palkansaajien maksuista noin 1 450 miljoonaa euroa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.